

وَعَلَىٰ عِبَادِهِ الْمَوْعِدُ

نَحْمَدُكَ وَنُصَلِّىْ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ الْكَرِيْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللَّهِ

دفتر مجلس انصار اللہ بھارت

Office Of The Majlis Ansarullah Bharat

Mohallah Ahmadiyya Qadian-143516, Distt.Gurdaspur (Punjab) INDIA

ಖ਼ೈಬರ್ ಯುದ್ಧ ನೆಪಥ್ಯంలో ಹಜ਼ರತ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಮುಸ್ತಫಾ ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸಲ್ಲಂ

ಜಿವಿತ ಚರಿತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾವನ.

ಹಜ਼ರತ್ ಅಮೀರುಲ್ ಮುಮಿನೀನ್ ಖಲೀಫತುಲ್ ಮಸೀಹಿಲ್ ಖಾಮಿಸ್ ಅಯ್ಯಾದ್‌ಹುಲ್ಲಾಹ ತಾಲಾ ಬಿನಿಸ್ ರಿಹೀಲ್ ಅಜಿತ್ 14.2.2025 ವ ತೆದಿನ ಮಸ್ಜಿದ್

ಮುಬಾರಕ್ ಇಸ್ಲಾಮಾಬಾದ್ ಇಂಗ್ಲಾಂಡ್ ಲೆ ಪ್ರಸಂಗಿಂಚಿನ ಖುಶ್ವಾ ಜಮಾ ಸಾರಾಂಕಂ.

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ
اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ - إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ - اهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ -

ತಕಹಾದ್, ತಲವುಜ್, ಅಲ್ ಫಾತಿಹಾ ಅಧ್ಯಾಯಂ ಪರಿಂಚಿನ ತರ್ವಾತ ಹಜ್ಜತ್ ಅಮೀರುಲ್ ಮುಮಿನೀನ್ ಖಲೀಫತುಲ್ ಮಸೀಹಿಲ್ ಖಾಮಿಸ್ ಅಯ್ಯಾದ್‌ಹುಲ್ಲಾಹ ತಾಲಾ ಬಿನಸ್ತೀಹಿಲ್ ಅಜಿತ್ ಇಟ್ಟು ಒಪದೆಶಿಂಚಾರು.

ಖೈಬರ್ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಸ್ತಾವನ ಜರುಗುತುಂಡೆನು. ಇಪ್ಪುಡು ಖೈಬರ್ ಲೆನಿ ಇತರ ಕೆಟಲನು ಜಯಿಂಚುಟನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಂಚುನು.

ಈ ರೆಂಡವ ಕೆಟ ಸಾಬ್ ಬಿನ್ ಮುಆಜ್ ಅನಬಡುತುಂದಿ. ಖೈಬರ್ ಲೆನಿ ಇತರ ಕೆಟಲನ್ನಿಟಿಕಂಟ್ ಎಕ್ಕುವ ಈ ಕೆಟಲೆನೆ ಆಹರಮು, ಪಶುವುಲು ಮರಿಯು ಇತರ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಒಂಡೆನು. ಈ ಕೆಟಲೆನೆ 500 ಮಂದಿ ಯುದ್ಧ ಸೈನಿಕುಲು ನಿವಾಸಮುಂಡೆವಾರು. ಮುಸ್ಲಿಂಲು ಈ ಕೆಟನು ಚುಟ್ಟುಮುಟ್ಟಿ ದಾನಿನಿ ಕೊಸಾಂಚಾರು. ಕಾನಿ ವಿಜಯಂ ಲಭಿಂಚಲೆದು. ಅನುಚರುಲು (ರಜಿ) ಮಹಾ ಪ್ರವಕ್ತ ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸಲ್ಲಂ ವದ್ದಕು ಹಜ್ಜರೇ ಆಕಲಿ ಪೆಡುಸ್ತುಂದನಿ ವೆಡು ಕೊನಿರಿ. ಬದುಲುಗಾ ಪವಿತ್ರ ಪ್ರವಕ್ತ ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸಲ್ಲಂ ಇಟ್ಟನಿ ರಿ. ಅಲ್ಲಾಹ್ ತಾಲಾ ಪ್ರಮಾಣಮುಗಾ ಮೆಕು ಬಲಮು ಚೆಕುರ್ಪುಟಕು ಇಚ್ಚೆಂದುಕು ನಾ ವದ್ದ ಕುಡಾ ವಿಮಿಯುನು ಲೆದು. ಮರಲ ವಾರು ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸಲ್ಲಂ ಇಟ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥನ ಚೆನಿರಿ. ಓ ಅಲ್ಲಾಹ್! ಆಹರಮು ಮರಿಯು ಕೊಪ್ಪು ಒನ್ನಟುವಂಟಿ ಪ್ರಜಲನು ಜಯಿಂಚುಟಕು ಮಮ್ಮುಲನು ಅನುಗ್ರಹಿಂಚುಮು. ಅನಂತರಂ ಕೊಂದರು ಅನುಚರುಲು (ರಜಿ) ಮರಿಯು ಯಾದುಲ ಮಧ್ಯ ಒಂಟರಿ ಪೊರಾಟಮು ಕೊಸಾಂಚೆನು. ವಾರಿಲೆನಿ ಒಕ ಅನುಚರುಡು (ರಜಿ) ಒಕ ಯಾದುನಿ ತಲನು ತಿವ್ರಂ ಗಾಯಪರಿಚಿ ಜಾತಿ ಗರ್ವಮು ಗುರಿಂಚಿ ನಿನಾದಿಂಚೆನು. ಅಪ್ಪುಡು ಅನುಚರುಲು (ರಜಿ) ಇಟ್ಟಾನಿರಿ. ಇತನಿ ಧರ್ಮ ಯುದ್ಧಂ ವ್ಯರ್ಥಮನದಿ. ಅನಗಾ ಜಾತಿನಿ ನಿನಾದಿಂಚಿ ಇತಡು ಗರ್ವಮುನು ವ್ಯಕ್ತಪರಚೆನು ಅನಗಾ ತನ ಗೆಪ್ಪತನಮುನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಂಚೆನು. ಈ ವಿಷಯಂ ಸಮಂಜಸಮನದಿ ಕಾದು. ಈ ವಿಷಯಂ ಮಹಾ ಪ್ರವಕ್ತ ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸಲ್ಲಂ ಕು ತೆಲಿಸಿಂಚುಪ್ಪುಡು ವಾರಿಟ್ಟನಿರಿ. ಇಂದುಲೆ ತಪ್ಪೆಮೆ ಲೆದು ಅತನಿಕಿ ಪ್ರತಿಫಲಮು ಲಭಿಂಚುನು ಇಂಕಾ ಅತನು ಪ್ರಶಂಸಿಂಚಬಡುನು. ಇಲಾಂಟಿ ಸಂದರ್ಭಮುಲೆ ಈ ವಿಧಂಗೆ ಮಾಟ್ಟಾಡುಟಲೆ ಎಲಾಂಟಿ ತಪ್ಪಿದಮು ಲೆದು.

ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ಮಸ್ಲಮ (ರಜಿ) ಇಟ್ಟು ಒಲ್ಲೆಖಿಂಚಾರು. ನೆನು ಮಹಾ ಪ್ರವಕ್ತ ಸಲ್ಲಲ್ಲಾಹು ಅಲೈಹಿ ವಸಲ್ಲಂ ಚುಡಗಾ ವಾರು ಬಾಣಾಲು ವಿಸುರುತುಂಡರಿ. ವಾರು ವಿಸಿರಿನ ಒಕ್ಕ ಬಾಣಂ ಕುಡಾ ಗುರಿ ತಪ್ಪಲೆದು. ಅಪ್ಪುಡು ವಾರು ನನ್ನು ಚುಸಿ ಚಿರುನವ್ವು ನವ್ವಿರಿ. ಹಜ್ಜತ್ ಹಬ್ಬಾಬ್ ಬಿನ್ ಮುಸ್ವಿರ್ (ರಜಿ) ತಮ ಸಹಾಚರ ಯುವಕುಲನು ತಿಸುಕುನಿ ಕೆಟಲೆನಿಕಿ ಪ್ರವೆಶಿಂಚಿ ಭೀಕರ ಯುದ್ಧಂ ಚೆನಿರಿ. ಚಿವರಿಕಿ ದಾನಿನಿ ಜಯಿಂಚಿ ಮುತ್ತುಂ

ఆహార ధాన్యాలను వశపరచుకొనిరి. మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆదేశంతో ఒక ప్రకటన కర్త ఇట్లు ప్రకటించెను. మీరు భుజించండి మీ పశువులకు కూడా తినిపించండి కానీ ఏదైనా తమ వెంట తీసుకెళ్ళకూడదు.

దీని తర్వాత మూడవ కోట అనగా జుబేర్ కోట ప్రస్తావన వస్తుంది. యూదులు సఅబ్ మరియు నాయిమ్ కోటల నుండి జుబేర్ కోటల వైపు పారిపోతున్నప్పుడు మహాప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం వారి ని చుట్టు ముట్టిరి. ఈ కోట పర్వత శిఖరమున ఉండెను. వారు సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం మూడు రోజుల వరకు ఈ కోటను చుట్టుముట్టి కొనసాగించరి కానీ సఫలం లభించలేదు. ఒక యూదుడు హాజరై ప్రాణ రక్షణ కల్పించు షరతుతో ఇట్లు వేడుకొనెను. ఇలా మీరు ఒక నెల రోజుల వరకు వారిని చుట్టుముట్టి ఉన్నను వారికి ఎలాంటి ఇబ్బంది కలుగదు. వారి భూముల క్రింద గుహలు ఉన్నాయి రాత్రిపూట వారు బయటకి వచ్చి నీళ్లు తీసుకొని తమ తమ కోటలకు తిరిగి పోతుంటారు. మీరు వాళ్ళ నీటి దారిని మూసివేసినచో వారు ఆయుధాలు వడవేసి తమను తాము అర్పిస్తారు. మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వారి నీటి దారిని మూసివేసిరి అప్పుడు వారు తట్టుకోలేక బయటకి వచ్చి భీకర యుద్ధము కొనసాగించిరి. ఆరోజు ముస్లింలలో నుండి కొందరు అమరులైనారు మరియు పదిమంది యూదులు హతమైరి. ఇలా వారు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం విజయం సాధించిరి. అనంతరం మహాప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం షిఖ్ అనే కోట వైపు బయలుదేరిరి.

ఇచట యూదుల నాయకుడు సలాం బిన్ ముస్తహ్కామ్ హతమైన ప్రస్తావన కూడా లభిస్తుంది. చరిత్రలో ఇట్లు వ్రాసి ఉన్నది ఇతడు అప్పుడు అనారోగ్యముతో ఉన్నందున యుద్ధంలో పాల్గొనలేక పోతుండెను. అతడు మరో ప్రాంతానికి పారిపోవాలని అతని సహచరులు అతనికి సలహా ఇచ్చిరి కానీ అతడు అంగీకరించలేదు. అనంతరం అతడు ముస్లింల చేతిలో హతమైపోయెను. హుజురి అన్వర్ హిట్లర్ అతను అనారోగ్యముతో ఉన్న విషయము నిజమే అయినను ఆచరణ రూపంలో అతను యుద్ధంలో పాల్గొనగా పోయినను అతనిని హత్య చేయుట సమంజసమైన విషయమే ఎందుకనగా అతడు యుద్ధము కొరకు తన సైన్యమును సిద్ధము చేసెను వారిని పర్యవేక్షిస్తున్నాడు కూడా కావచ్చును. ఇంతలోనే ఈ యుద్ధ వాతావరణంలో ఎవరో ఒక అనుచరుడు (రజి) అతనిని హత్య కూడ చేసెను. సైన్యాద్యక్షునికి చాలా ప్రాముఖ్యత ఉంటుంది అతడు హతమైనప్పుడు సైన్యము ధైర్యము కోల్పోతుంది. కావున అతనిని హత్య చేయుట గురించి విమర్శించుట తగదు.

షిఖ్ లో రెండు కోటలు ఉండెను. మొట్టమొదట వారు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఉభయ కోట వైపు దృష్టి సారించిరి. ఒక పర్వతముపై నిలబడి వారు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆ కోట ప్రజలతో యుద్ధము చేసిరి. మొదట్లో ఒంటరి పోరాటము జరిగెను. హజ్రత్ హబ్బాబ్ ముస్విర్ (రజి) జహాష్ ప్రజలలోని ఒక వ్యక్తి మరియు హజ్రత్ అబూ దుజనా (రజి) ముస్లింల లో నుండి ఒంటరి పోరాటంలో పాల్గొనిరి. ఒంటరి పోరాటంలో ముస్లింలకు విజయం లభించినందున యూదులు ఒంటరి పోరాటం నుండి తప్పుకొనిరి. కావున ముస్లింలు ముందుకు వెళ్లి కోటలపై దాడి చేసిరి. బదులుగా యూదులు ముస్లిములపై తీవ్రంగా బాణాలు విసిరారు. యూదులు ఎత్తున ఉన్నటువంటి బురుజుల పైనుండి ముస్లింలపై బాణములు విసురుతుండిరి. కావున ఈ దాడి లో ముస్లింలకు నష్టము వాటిల్లెను. మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం గుడారము వేసుకుని ఉన్న చోటనే యూదులు అధికంగా దాడులు చేస్తుండరని తెలుస్తుంది. అనుచరులతో కలిసి మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఉన్నప్పుడే ఒక బాణం వచ్చి వారి దుస్తులకు తగిలెను. ఆ బాణం తగిలినందున వారు గాయాల పాలైనారని ఒక కథనములో గలదు. కావున ఒక పిడికిలిలో కంకర రాళ్లు తీసుకొని వారిపై విసిరి వేసిరి. దీనితో వారి కోట కంపించడం మొదలు పెట్టెను. అప్పుడే యూదులను ముస్లింలు భంధించిరి.

దీని తర్వాత మరో మూడు కోటలను ముస్లింలు చుట్టుముట్టిన అనంతరం వాటి పై విజయం సాధించిరి. ఈ కోటలలో ఖముస్ అనే కోట చాలా గట్టిగా ఉండెను. మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం పదునాలుగు రోజుల వరకు వాటిని చుట్టుముట్టి ఉండిరి. అనంతరం యూదులపై మంజునీక్ గురి పెట్టాలని అనగా యూదులపై తోపుతో రాళ్లు విసిరి వేయాలని వారు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం

నిన్నయించిరి. ఈ విధంగా తాము అంతమైపోతామని యూదులకు నమ్మకము కలిగినప్పుడు వారు మహాప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం తో శాంతి ఒప్పందానికి రావాలని ప్రతిపాదించిరి. యూదులు ఈ విధంగా ప్రతిపాదించినప్పుడు యూదులు ఆయుధాలు బదిలీ వేయాలనే నిబంధనతో ముస్లింలు ఒక శాంతి ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకొనిరి. మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఈ ఒప్పందంలో యూదుల పట్ల చాలా మృతువుగా వ్యవహరించిరి. సహీ బుఖారి లోని ఒక కథనం ప్రకారం మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యూదులకు హైపర్ అప్పగించి ఇట్లనిరి. మీరు ఇక్కడ పని చేయండి, పంటలు పండించుకోండి. ఇక్కడ పండిన పంటలు సగం మీకు సగం ముస్లింలకు చెల్లించవలెను. ఖైబర్ యుద్ధంలో మొత్తం మీద 17 మంది అనుచరులు (రజి) అమరులైనారు.

చరిత్ర మరియు జీవిత చరిత్ర పుస్తకాలలో ఇట్లు వ్రాసి ఉన్నది ఖైబర్ లో విజయం సాధించినప్పుడు ముస్లింలు మరియు యూదుల మధ్య ఒప్పందం కుదిరిన తర్వాత ప్రజలు కణాన మరియు అతని సోదరుడు రబీని మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సమక్షంలో ప్రవేశపెట్టిరి. కనానా మొత్తం హైపర్ కు నాయకుడిగా ఉండెను మరియు సఫియా భర్త కూడా. రఫీ అతని చిన్నాన వరుస సోదరుడు. యూదుల తెగ బనూ నజీర్ నాయకుడైన హైయ్యర్ బిన్ అక్బల్ నగల నిధి కనానా వద్ద ఉండెను. అందులో బంగారం వెండి నగలు మొదలగు నవి ఉండెను. మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వారిద్దరితో ఆ నగల గురించి నిరాకరించిరి కానీ వారిద్దరికద్దరు నిరాకరించిరి. మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇట్లనిరి. మీరిద్దరూ దాని గురించి నాతో దాచిపెట్టినట్లు తర్వాత నాకు తెలిసినచో అల్లాహ్ అతని ప్రవక్త పై మీ గురించి ఎలాంటి బాధ్యత ఉండదు. చరిత్ర, జీవిత చరిత్ర పుస్తకాల ప్రకారం అనంతరం మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఒక అనుచరునికి కొన్ని గుర్తులు చెప్పి పంపించారు. ఆ అనుచరుడు ఆ నిధులను తీసుకొని వచ్చెను. వాటి విలువ పదివేల దినార్లుగా అంచనా వేయబడెను అనంతరం కనానా మరియు రబీ ఇద్దరు హత్య చేయబడింది. కొన్ని కథనాలలో చకముక రాళ్ల నిప్పుతో కణానా శిఖించబడననే ప్రస్తావన కూడ గలదు.

ఈ సంఘటన గురించి విభిన్న కథనాలను ప్రస్తావించిన తర్వాత మొత్తం సంఘటనను విశ్లేషిస్తూ హుజురే అన్వర్ ఈ సంఘటనను వాస్తవ విరుద్ధమైనదని మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం కరుణకు వ్యతిరేకమని తెలిపిరి. ఇట్లనిరి. ఇక్కడ కూడా విమర్శకులు ఇస్లాం మరియు మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వ్యక్తిత్వమును విమర్శించారు. అనగా వారి సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం కు ఆస్తి పాస్తులు, ధనము పై ఆశ కలిగి ఉండెను. వారు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఎటువంటి హింసలకు పాల్పడే వారే అని కూడా వ్యక్తపరచుటకు ప్రయత్నించబడెను. వారి సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం జీవితం తెరిచిన పుస్తకము వలె నుండెను. యుద్ధము కంటే ముందు వారు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇట్లు హితోపదేశం చేసేవారు. చిన్న పిల్లలను స్త్రీలను హత్య చేయకూడదు చివరికి అనవసరంగా వ్యక్తములను కూడా నరకకూడదు అని చెప్పేవారు. పశువులను హింసిస్తున్నట్లు చూడలేని వ్యక్తి మానవులను ఎలా హింసించగలడు? ఇలాగే యుద్ధంలో శత్రువుల సామగ్రి గురించి వారి సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లంను విమర్శించుట కూడా భావ్యము కాదు. ఖైబర్ ఎటువంటి యుద్ధమనగా ఈ యుద్ధమునకు బయలుదేరే కంటే ముందే వారు సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇట్లు ప్రకటించిరి. ధన ధాన్యముల ఆశలో ఈ యుద్ధంలో పాల్గొనదలచిన వారు మాకు తోడుగా రాకూడదు. ఏ ప్రవక్త ఈదర్శం ఉలా ఉండెనే అటువంటి వారి గురించి ఇటువంటి కథనాలు ప్రస్తావించబడినప్పుడు వాటిని శ్రద్ధగా గమనించవలసిన అవసరం ఉన్నది. దీని సరియైన భావమునకు ప్రయత్నించవలెను. నీతి నిజాయితీ, న్యాయమునకు పాల్పడిన వ్యక్తికి ఇటువంటి పనులను అంటగట్టుట న్యాయమేనా?

పాస్టర్ విశ్లేషకుల విమర్శలను మరియు కథనముల అంతర్గత నిదర్శనములను దృష్టి అంటుకుని హుజురే అన్వర్ ఈ సంఘటనను వాస్తవ విరుద్ధమైన కథనాలను తప్పుడు కథనాలు హుజురే అన్వర్ నిరూపించినారు. అల్లామా శిబ్లీ గారు ఈ కథనమును తీవ్రమైన తప్పుడు కథనమని విశ్లేషించారు. ఇలాగే కనానా మరణశిక్షకు కారణం ఇట్లు తెలుపబడును. అతడు మహ్మూద్ బిన్ మస్లమ

(రజి) ని హత్య చేసి ఉండెను. మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆదేశంతో మహమ్మద్ బిన్ మస్లమా (రజి) తన నోదరుడైన మహమ్మద్ బిన్ మస్లమా హత్యకు శిక్షగా కనానాను హత్య చేశారు.

ప్రస్తుత కాలంలో ఒక రచయిత సయ్యద్ బారకాత్ అహ్మద్ గారు తమ రచన "మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మరియు యూదులు హిజాబ్" లో ఇట్లు వ్రాశారు. ఇబ్నీ ఇస్ హాక్ ఎలాంటి నిదర్శనము లేనిదే ఈ సంఘటనను ప్రస్తావించారు. మొదటి విషయమేమనగా అగ్నితో శిక్షించుట అనేది ఇస్లాం బోధనకు విరుద్ధం. Chowk విషయమేమనగా మొత్తం ఖైబర్ సామగ్రిని పంచి పెట్టుటలో ఎక్కడా ఈ ఆభరణాల నిధుల ప్రస్తావన లభించదు. ఈ నిధిని ఖైతులు మాల్ లో జమ చేసినట్లు కూడా ఎలాంటి కథనం లభించదు.

హుజురే అన్వర్ ఇట్లనిరి. అసలు వాస్తవం ఇట్లుండెను. ఈ సంఘటనలు ఇంకా కొనసాగుతున్నవి. ఇక్కడ ఇదే సంఘటనలలో ఒక యూదుల స్త్రీ ప్రస్తావన కూడా లభిస్తుంది. ఆమె మహా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం కు విషం తినిపించుటకు ప్రయత్నించెను. ఆమె వారి సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంనకు వ్యతిరేకంగా కుట్ర పన్నెను. కానీ అల్లాహ్ తాలా వారి సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం రక్షించెను. ఇది ఒక సుదీర్ఘ సంఘటన అయినందున తర్వాత ప్రస్తావించబడును. ఇన్నా అల్లాహ్.

ముగింపులో హుజురే అన్వర్ గౌరవనీయులైన మాస్టర్ మన్సూర్ అహ్మద్ గారు కాఫ్లొన్ ఆఫ్ ఆస్ట్రేలియా వల్లు గౌరవనీయులైన షరీఫ్ అహ్మద్ గారు కాఫ్లొన్ సద్గుణాలను ప్రస్తావించి వారి పరోక్ష అంత్యక్రియ ప్రార్థన చదివించునని ప్రకటించి వారి క్షమాపణ, స్థాయి అంతస్తుల పెరుగుదలకు ప్రార్థన చేసిరి.

أَكْبَرُ اللهُ! أَكْبَرُ اللهُ! أَكْبَرُ اللهُ! وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ رُؤْسِهِ وَرَأْسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا
 مَنْ يَهْدِ اللهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ اللهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. عِبَادَ اللهِ رَجَاكُمْ اللهُ
 إِنَّ اللهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ أَذْكُرُوا اللهُ
 يَذْكُرْكُمْ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلِلَّهِ الْكُفْرُ